

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis.
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

S mesecem julijem se začne drugo polletje, zatorej prosimo p. n. naročnike „Slovenskega Gospodarja“, ki so samo za pol leta naročnine poslali, naj naročilo za drugo polletje o pravem času na novo, da se jim more list redno pošiljati. Novi naročniki se sprejmejo. Do konca leta znaša naročnina 1 fl. 60 kr.; do 1. oktobra pa 80 kr. Naročnina se naj pošilja po poštinih nakaznicah. Opravištvu „Slov. Gospodarja“.

Šel je — minister Stremajer s tovarši vred.

Istina je, minister Stremajer je šel v pokoj z liberalnimi nemško-ustavovernimi tovarši vred. Ogromna večina avstrijskih narodov globoko iz srca radostno vzdihne: hvala Bogu! Kajti vsem je to najzaneslivejše poročilo, da zapuščamo nesrečno pot, katero smo zadnjih 14 let hodili. Sedaj smemo upati, da se pri nas vendar enkrat koncu bližamo nemško-liberalnej dobi. Vseh drugih nam nasprotnih ministrov smo se leži znebili, nego Stremajerja. Držal je se ministerskega stola, kakor da bi bil priklenjen, priklenjen in pribit. Moral je se zameriti celo svojim političnim prijateljem, povsod nemogočega storiti, preden je ministirovanje popustil. Padel je torej iz ministerskega stola kakor prezrelo jabelko. Izmed njegovih ga nihče ne mi-luje. Vsi avstrijski Slovani, zlasti mi Slovenci, vsi konservativci, katoliški duhovniki in škofje, vsi ti radujemo se, da je minister Stremajer pokopan! Napis njegovemu političnemu grobu veli: tukaj počiva največji dobrotnik liberalizmu, najboljši pokrovitelj nemškemu ustavaštvu, najbolj prevežani nasprotnik Slovanov, najspretnější kulturaborec. Naj počiva v miru, kakoršnega si je zaslužil!

Dne 26. junija 1880. dali so svitli cesar v lastnoročnih pismih slovo 4 ministrom in pozvali 4 nove. Prvi odpust dobil je Stremajer in ob enem veliki križ reda Leopoldovega, drugi baron Horst z istim odlikovanjem, tretji baron Korb brez odli-kovanja samo s cesarsko pohvalo. Ovi 3 ministri bili so slednji stebri nemških liberalcev in usta-vakov. Sedaj nimajo ti nebenega več v minister-stvu, ki bi jednako odločno z njimi vlekel. Četrti

pa, ki je slovo dobil, je konservativec baron Kriegsau. Za njega je toliko škoda, kolikor je bil za sedanji svet preveč odkritosrčna in pravicoljubna človeka. Takšnega finančnega ministra sedanji svet ne more lahko pretrpeti. Zato so ga tudi judovsko-liberalni listi in pisarji hodili neusmiljeno pehat, dražiti in zasramovat. Bolehavi mož je se temu sam rad umaknil.

Ob enem so svitli cesar pozvali 4 nove mi-nistre. Prvi je poljski poslanec in konservativec dr. Dunajevski. Mož je izvrsten govornik, učenjak in politikar. Njega se ustavaki res bojijo. Njegov brat je Krakovski škof, radi česar se liberalcem kar lasi ježijo. Rodil se je l. 1822. Cesar so mu izročili najvažnejše ministerstvo, namreč finančno. Minister prava postal je baron plem. Streit, rojen l. 1825. v Pragi. Služboval je nekdanj na Oger-skem, bil nekaj časa v Gradci podpredsednik viš-jemu deželskemu sodišču in zadnja 4 leta pred-sednik enakemu sodišču v Brnu na Moravskem. Liberalcem je se zameril z nekim zaukazom, v katerem je sodnikom naročil zločince ostreje kaz-novati ter ne premeško z njimi postopati. On je svak ministru dr. Pražaku. Najučenejši med no-vimi ministri in kot pisatelj slavno poznan je minister trgovstva, namreč vitez plem. Kremer, rojen na Dunaji l. 1828. Izučil se je v filozofičnih in pravoslovnih znanostih, se pa naposled poprijel orijentalnih jezikov. Mož govori novo-greški, he-brejski, arabski in perzijski jezik ter je kot avstrij-ski konzul služboval v Siriji in Egiptu in naposled mesto Švegeljna v ministerstvu zunanjih zadev. Najmlajši minister je grof Welsersheimb, rojen v Ljubljani l. 1835. Bil je l. 1852. kadet pri peš-regimentu štev. 39., l. 1853. lajtnant, 1855. nad-lajtnant, 1859. stotnik, 1866 v bitki pri Custozi nadvojvode Albrehta adjutant, poznej vojniški za-stopnik cesarjev pri poslaniku v Parizu in Berlinu. On je l. 1870. cesarju naprej poročal, da bo fran-coška vojska gotovo tepena od prusko-nemške, kar mu je naklonilo veliko zaupanja povsod. Sedaj je general-major. Njegov stric je stolni prošt v Olomuci. Novi ministri so torej sami vrli, zvedeni,

nčeni in vsak v svojej stroki izvrstni možje. Nebeden ne diši po zagrizenem ustavoverstvu, nebeden ni znan nasprotnik Slovanov, nebeden ne velja kot freimaurer in kulturoborec. Vsi so na glas, da so vrli, pošteni, nepristranski domoljubi avstrijski. Imamo torej vsaj upanja, da ukrenemo sedaj v Avstriji še bolj odločno, nego lani, na boljše pot. Bog daj!

Cerkvene zadeve.

Veliko čast tajnega svetovalca prejeli so od svitlega cesarja koroški knezoškof premil. gosp. Valentin Wiery. Vsled tega odlikovanja jim dohaja naslov: ekscelenca.

Za družbo duhovnikov so vplačali č. gg.: Krušič Jakob 12 gl. (ustn. in let. dpl.), Zmazek in Pražen po 1 gl. letn.).

V mešnike posvečenih bo letos v Mariboru 7 gospodov bogoslovcev, 4 iz IV. in 3 iz III. leta. Jih imena so: g. Janez Cvetko, od sv. Vrbanja pri Ptuj; g. Jožef Dekort, od sv. Petra pod sv. gorami; g. Janez Tomanič, od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo; g. Andrej Zdolšek iz Ponkve; g. Anton Aškerc, od sv. Marjete pri Rimskih toplicah; g. Vincencij Čepin iz Pilštanja; g. Paul Rat iz Hoč. Dne 18. julija se bodo delili nižji redi in subdijakonati, 20. dijakonat in 22. presbiterat.

Zgodovino lavantinske škofije nadaljuje marljivo preč. g. kanonik Orožen. Ravnokar je izišel III. del nemški pisane knjige „Das Bisthum und die Diöcese Lavant. Knjiga obsega nekdanji Savinjski arhidijakonati, dekanijo celjsko in župnije celjsko, teharsko, žavsko, galicijsko, gotoveljsko, sv. Petersko, griško, polzelsko in Novi kloster. Tiskana je bila pri g. Rakošu v Celji in velja trdno vezana z dopošiljativjo vred 1 fl. 75 kr.

Nadškof goriški, 83 letni preč. milost. Andrej Golmajer, obhajali so 25letnico svojega nadškofovanja v Gorici prav slovesno. Prišlo jim je čestitat več škofov in 200 mešnikov zraven ogromnega števila svetne gospode. Tudi svitli cesar so v premilem lastnoročnem pismu siremu starčku čestitali.

Menihov trapistov došlo je pretečene dni 28 mož iz Banjeluke v Maribor, kder so kot gostje prenočili v našem dijaškem semenišču in pri č. oo. frančiškanih. Drugo jutro so se odpeljali čez Nemško na Angleško, od koder se podajo na morji v južno Afriko med divje Zulu-Kafre, lani od Angležev podvržene. Ondi so prejeli 12 milij zemlje, da jo obdelujejo. Menihi potujejo molče. Le vodja spregovori, ako je treba!

Cvetje z vrtov sv. Frančiška izišlo je v 7. zvezku. Ta pobožni mesečni list je bojda v 6000 iztisih po Slovenskem razširjen. Pobožno podjetje podpira očivestni blagoslov božji. Cena je 70 kr.

Prošt v Doberlivesi na Koroškem je č. g. Fr. Bizonik, kurat v Okovski vasi blizu Vrbja, rojen Slovenec v Grabštajnu dne 18. nov. 1820.

Nemška procesija na sv. Višarje gre 4. avgusta t. l. iz Ivnika, ter nabira deležnikov na železniških postajah 5. avgusta v Spod. Drauburgu, 6. v Velikovci, 7. v Celovci in 8. v Terbiži.

Nove bogoslovne knjige izidejo v 3 tednih v Ljubljani. Vel. čest. g. kanonik in profesor dr. Klofutar spisal je razlago ali „komentar“ velevažnega, a tudi razumeti težavnega lista sv. Paula do Rimljanov. Kdor želi knjigo dobiti, naj se oglasi v listnici pri čest. gosp. pisatelji, da mu jo takoj dopošlje, ko izide.

Gospodarske stvari.

Kako plemenskim bikom polagati in streči.

M. Znano je, da ima plemenski bik žlahtne krvi velik vpliv na to, da postanejo njegovi zarodiči lepe telesne podobe, zmogni za delo in da so zdravi in krepkih moči, ktere zopet na svoje zarodiče prenesti more. Iz tega pa tudi sledi in se tako rekoč samo po sebi razume, da bi moral kmetovavec takšnim plemenskim bikom tako polagati in streči, da jim mogoče dolgo rabi, na kar se vse premalo gleda. Kajti kolikokrat se primeri, da se biki zelo žlahtne krvi vže v 3. ali 4. letu za pleme več ne rabijo. To pa ni prav. Zgodi se to večjidel iz tega vzroka, ker marsikateri bik po neprimernem krmljenju in po napačni strežbi vže pretežek in prelen postane za izpolnovanje svojega pravega namena. Včasih pa se mlademu biku tudi iz napačne dobičkarije krivo streže in poklada. Marsikateri lastnik hoče klajo ne le porabiti v to, da se biku plemenitva moč ohrani, ampak da bik tudi močno raste in se pitja. Po tem takem pa mora dostikrat žival prezgodaj v mesnico pod sekuro brez mnogobrojnega žlahtnega zaroda in brez zadostne dosege svojega pravega namena. Mnogokrat se mora drugemu biku umakniti, ki ima za pleme morda dosti manje dobrih in izvrstnih lastnosti. Tako ravnanje pa je vsakokrat toliko bolj škodljivo, kolikor bolj bi kmetovavec delati moral na to, da svojemu živinskemu zarodu posebno stanovitnost dobrih in žlahtnih lastnosti pridobi in da ta cilj in konec prej ko prej doseže.

Na Angleškem se žlahtni biki za pleme večjidel do 8. včasih tudi do 9. leta za pleme rabijo. In to se tam, kakor čujemo, na veliki prid živinoreje godi. In zakaj bi tudi takó ne bilo? Žival je za delo in pleme še le takrat najsposobnejša, kedar je popolnoma dorastla. V naših krajih je menitev mnogo razširjena. Da so biki od 2.—4. leta za pleme največje vrednosti, to ni popolnem opravičeno in ima le za tega voljo nekoliko resnice v sebi, ker se po mnogih hlevih bikom večjidel krivo streže in napačno poklada in vsled tega za plemenjenje nesposobni postanejo.

Pravi živinorejec se mora pred vsem vprašati, v kateri dobi doseže govedo svojo popolno godnost in je telesno do cela doraščeno? Navadno